

II

(Retsakter hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

RÅDET

RÅDETS BESLUTNING

af 23. oktober 2001

om indførelse af en fællesskabsordning til fremme af styrket samarbejde om indsatser på civilbeskyttelsesområdet

(2001/792/EF, Euratom)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 308, og under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab, særlig artikel 203,

under henvisning til forslag fra Kommissionen ⁽¹⁾,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet ⁽²⁾,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg ⁽³⁾,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget ⁽⁴⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Medens Fællesskabets indsats for at gennemføre Rådets resolutionen af 8. juli 1991 om forbedring af medlemsstaternes gensidige bistand i tilfælde af naturkatastrofer og teknologiske katastrofer ⁽⁵⁾, der er vedtaget af Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet, har hjulpet med til at beskytte personer, miljøet og ejendom, er der nu behov for at sikre en endnu bedre indsats i tilfælde af naturkatastrofer, teknologiske ulykker, strålingsfare og miljøulykker, herunder utilsigtet havforurening, der forekommer både i og uden for Den Europæiske Union, og at styrke resolutionens bestemmelser.

(2) De Forenede Nationers Økonomiske Kommission for Europas konvention om grænseoverskridende virkninger af industriulykker, der indeholder bestemmelser om bl.a. forebyggelse, beredskab, oplysning og inddragelse af

offentligheden, varslingsystemer for industriulykker, indsats og gensidig assistance, trådte i kraft den 19. april 2000. Konventionen blev godkendt af Fællesskabet ved afgørelse 98/847/EF ⁽⁶⁾.

(3) En ordning til fremme af et styrket samarbejde om indsatser på civilbeskyttelsesområdet kunne supplere Fællesskabets nuværende handlingsprogram inden for civilbeskyttelse ⁽⁷⁾ ved at stille assistance til rådighed i tilfælde af katastrofer eller større ulykker, der kan kræve øjeblikkelig indgriben. Den vil kunne fremme mobilisering af indsatshold, eksperter og andre nødvendige ressourcer gennem en udbygget fællesskabsberedskabsstruktur, der består af et monitorerings- og informationscenter samt et fælles varslings- og informationssystem. Den ville ligeledes give mulighed for at indsamle valideret nødsituationsinformation, for at formidle denne information til medlemsstaterne og for i fællesskab at tage ved lære af erfaringerne i forbindelse med indsatserne.

(4) En sådan ordning ville tage hensyn til relevant fællesskabslovgivning og internationale forpligtelser. Denne beslutning bør derfor ikke påvirke medlemsstaternes gensidige rettigheder og forpligtelser i henhold til bilaterale eller multilaterale traktater vedrørende spørgsmål, der er omfattet af beslutningen.

(5) Forebyggelse er af stor betydning i forbindelse med beskyttelse mod naturkatastrofer, teknologiske katastrofer og miljøkatastrofer, og kræver, at der overvejes en yderligere indsats.

⁽¹⁾ EFT C 29 E af 30.1.2001, s. 287.

⁽²⁾ Afgivet den 14. juni 2001 (endnu ikke offentliggjort i EFT).

⁽³⁾ EFT C 139 af 11.5.2001, s. 27.

⁽⁴⁾ EFT C 253 af 12.9.2001, s. 17.

⁽⁵⁾ EFT C 198 af 27.7.1991, s. 1.

⁽⁶⁾ EFT L 326 af 3.12.1998, s. 1.

⁽⁷⁾ Rådets beslutning 1999/847/EF af 9. december 1999 om indførelse af et EF-handlingsprogram inden for civilbeskyttelse (EFT L 327 af 21.12.1999, s. 53).

- (6) I tilfælde af en katastrofe eller større ulykke i Fællesskabet, eller en overhængende fare herfor, der har eller kan få grænseoverskridende virkninger, eller som kan føre til en anmodning om assistance fra en eller flere medlemsstater, er der behov for en passende varslings- eventuelt gennem et fastlagt pålideligt fælles varslings- og informationssystem.
- (7) Der skal træffes forberedende foranstaltninger på nationalt og fællesskabsplan for at gøre det muligt hurtigt at mobilisere og koordinere indsatshold med den nødvendige fleksibilitet, og det skal ved et uddannelsesprogram sikres, at vurderings- og/eller koordineringshold, beredskabshold og andre ressourcer i givet fald kan agere effektivt, og at de supplerer hinanden indbyrdes. Andre forberedende foranstaltninger skal omfatte fælles anvendelse af oplysninger vedrørende nødvendige medicinske ressourcer og fremme af anvendelsen af nye teknologier.
- (8) I overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet vil en fællesskabsordning, der støtter og supplerer de nationale ordninger for gensidig assistance inden for civilbeskyttelse, gøre disse ordninger mere effektive. Hvis den anmodende medlemsstats beredskab er utilstrækkeligt til, at den kan reagere med passende midler på en katastrofe eller større ulykke, vil den kunne supplere sit beredskab med en sådan fællesskabsordning.
- (9) En ordning skal gøre det muligt at mobilisere og lettere at koordinere indsatser for at bidrage til at sikre en bedre beskyttelse først og fremmest af personer, men også af miljø og ejendom, og derved reducere tab af menneskeliv, skader på personer og materiel, herunder kulturarven, såvel som økonomiske og miljømæssige skader samt bidrage til at give målsætningerne om social samhørighed og solidaritet et mere konkret indhold.
- (10) I Fællesskabets isolerede og mest afsides liggende regioner, men også i visse andre af dets områder, gør særlige forhold og behov sig ofte gældende på grund af regionernes geografi, terræn og samfundsøkonomiske forhold. Dette skaber vanskeligheder, besværliggør anvendelsen af assistance og indsatsressourcer, så det bliver svært at yde hjælp og assistance, og i tilfælde af alvorlig fare for katastrofer eller større ulykker opstår der specielle behov for assistance. En sådan fællesskabsordning ville også gøre det lettere at afhjælpe disse situationer og behov.
- (11) Hvad angår indsatsen på civilbeskyttelsesområdet uden for Fællesskabet kunne der anvendes en ordning, som fremmer og støtter aktioner, der iværksættes af Fællesskabet og medlemsstaterne inden for deres respektive kompetence.
- (12) En sådan fællesskabsordning vil på vilkår, der fastlægges senere, også kunne fremme og støtte krisestyring som omhandlet i afsnit V i traktaten om Den Europæiske Union.
- (13) Assistanceindsats vil kunne gennemføres enten selvstændigt eller som et bidrag til en operation, der ledes af en international organisation, og i så fald bør Fællesskabet udbygge sine forbindelser med de relevante globale og regionale internationale organisationer.
- (14) Ansøgerlandene vil kunne deltage i en sådan ordning.
- (15) Det er nødvendigt at forbedre gennemsigtigheden samt at konsolidere og styrke de forskellige eksisterende civilbeskyttelsesindsatser i en fortsat bestræbelse på at opfylde traktatens målsætninger.
- (16) De foranstaltninger, der er nødvendige til at gennemføre denne beslutning, bør vedtages i overensstemmelse med Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999⁽¹⁾ om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen.
- (17) Ved at anvende det samme udvalg til denne ordning som for det igangværende fællesskabshandlingsprogram inden for civilbeskyttelse sikres der overensstemmelse og komplementaritet med henblik på ordningens gennemførelse.
- (18) Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab indeholder ikke de nødvendige beføjelser til at vedtage denne beslutning ud over henholdsvis artikel 308 og 203 —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

1. Der indføres hermed en fællesskabsordning til fremme af styrket samarbejde mellem Fællesskabet og medlemsstaterne om indsatser på civilbeskyttelsesområdet i tilfælde af katastrofer eller større ulykker eller overhængende fare herfor, der måtte kræve øjeblikkelig indsats (i det følgende benævnt »ordningen«).

2. Hensigten med ordningen er at bidrage til at sikre en bedre beskyttelse først og fremmest af personer, men også af miljø og ejendom, herunder kulturarven, i tilfælde af katastrofer eller større ulykker, dvs. naturkatastrofer, teknologiske ulykker, strålingsfare eller miljøulykker, der forekommer i eller uden for Fællesskabet, herunder utilsigtet havforurening, som omhandlet i Europa-Parlamentets og Rådets beslutning nr. 2850/2000/EF af 20. december 2000 om fastsættelse af EF-rammebestemmelser for samarbejde i tilfælde af utilsigtet eller forsætlig havforurening⁽²⁾.

Ordningen påvirker ikke forpligtelser i medfør af eksisterende relevant lovgivning i Det Europæiske Fællesskab eller Det Europæiske Atomenergifællesskab eller gældende internationale aftaler.

⁽¹⁾ EFT L 184 af 17.7.1999, s. 23.

⁽²⁾ EFT L 332 af 28.12.2000, s. 1.

Hovedformålet med ordningen er at yde assistance efter anmodning i sådanne nødsituationer og at forbedre koordineringen af den indsats, der ydes af medlemsstaterne og Fællesskabet, under hensyntagen til de særlige behov, der gør sig gældende i de isolerede og mest afsides liggende regioner eller øer i Fællesskabet.

3. Ordningen består af forskellige elementer og foranstaltninger, herunder:

- udpegning af de indsatshold og anden indsatsstøtte, der er til rådighed i medlemsstaterne for en indsats i nødsituationer
- udarbejdelse og gennemførelse af et uddannelsesprogram for indsatshold og anden indsatsstøtte og for eksperter til vurderings- og/eller koordineringshold
- workshops, seminarer og pilotprojekter om vigtige aspekter af indsatser
- etablering og om nødvendigt udsendelse af vurderings- og koordineringshold
- oprettelse og forvaltning af et monitorerings- og informationscenter
- oprettelse og forvaltning af et fælles varslings- og informationssystem
- andre former for støtte, såsom foranstaltninger for at fremme transport af ressourcer med henblik på indsatser.

Artikel 2

1. I tilfælde af en katastrofe eller større ulykke i Fællesskabet eller overhængende fare herfor, der har eller kan få grænseoverskridende virkninger, eller som kan føre til en anmodning om assistance fra en eller flere medlemsstater, underretter den medlemsstat, hvor nødsituationen optræder, øjeblikkeligt:

- a) de medlemsstater, der kan blive berørt af katastrofen eller ulykken, medmindre der allerede er taget hensyn til denne underretningspligt i henhold til anden relevant lovgivning i Det Europæiske Fællesskab eller Det Europæiske Atomenergifællesskab eller gældende internationale aftaler, og
- b) Kommissionen, når der kan forventes en anmodning om assistance via monitorerings- og informationscentret, for at Kommissionen om nødvendigt kan informere de andre medlemsstater og mobilisere de ansvarlige tjenestegrene.

2. Denne underretning skal om nødvendigt ske via varslings- og informationssystemet.

Artikel 3

For at sikre, at medlemsstaterne kan yde en effektiv indsats i tilfælde af en større ulykke eller katastrofe, skal de:

- a) inden for deres ansvarlige tjenester, navnlig deres civilbeskyttelse eller andre beredskabstjenester, på forhånd udpege indsatshold, der kan stå til rådighed for en sådan indsats, eller som kan sammensættes med henblik på indsættelse med meget kort varsel, således at de kan udsendes, normalt inden for 12 timer efter en anmodning om assistance, idet der tages hensyn til, at indsatsholdets sammensætning skal afhænge af katastrofetyper og af de særlige behov i forbindelse med den pågældende katastrofe

- b) udpege eksperter, som kan indkaldes til at indgå i vurderings- og koordineringshold, der indsættes i et indsats- eller operationsområde
- c) bidrage med relevante generelle oplysninger om disse hold og eksperter og om medicinske ressourcer, jf. artikel 4, litra e), senest seks måneder fra denne beslutnings vedtagelse og herefter straks ajourføre disse oplysninger, når der er behov for det
- d) overveje muligheden for, alt efter den foreliggende situation, også at stille andre ressourcer til rådighed via de ansvarlige tjenester, såsom specialuddannet personel og specialmateriel til indsatser ved særlige ulykker eller katastrofer, og for at indsætte ressourcer fra ikke-statslige organisationer og andre relevante organer
- e) med henblik på anvendelse af denne beslutning udnævne de kompetente myndigheder, udpege kontaktpunkterne og underrette Kommissionen herom.

Artikel 4

Med henblik på at nå de mål og gennemføre de foranstaltninger, der er fastsat i artikel 1, skal Kommissionen:

- a) oprette og administrere et monitorerings- og informationscenter, der er tilgængeligt og i stand til at gribe ind øjeblikkeligt 24 timer i døgnet og betjene medlemsstaterne og Kommissionen som et led i ordningen
- b) etablere og administrere et pålideligt fælles varslings- og informationssystem til kommunikation og udveksling af information mellem monitorerings- og informationscentret og de kontaktpunkter, som medlemsstaterne har udpeget til dette formål
- c) tilvejebringe kapacitet til at mobilisere og med kortest muligt varsel udsende mindre eksperthold med ansvar for:
 - at give medlemsstaterne, monitorerings- og informationscentret og den stat, som anmoder om hjælp, en vurdering af situationen
 - om nødvendigt, at fremme koordineringen af indsatser på stedet og, hvor det er nødvendigt og hensigtsmæssigt, at være forbindelsesled til de ansvarlige myndigheder i det land, der anmoder om assistance
- d) udarbejde et uddannelsesprogram med henblik på at forbedre koordineringen af indsatser på civilbeskyttelsesområdet ved at sikre kompatibiliteten og komplementariteten mellem indsatsholdene, jf. artikel 3, litra a), og eventuelt anden indsatsstøtte, jf. artikel 3, litra b), og øge kompetencen hos vurderingseksperterne. Programmet bør omfatte fælles kurser og øvelser og en udvekslingsordning, hvorved enkeltpersoner kan udlånes til indsatshold i andre medlemsstater
- e) indsamle oplysninger om medlemsstaternes kapacitet med hensyn til at opretholde en produktion af serum, vaccine og andre nødvendige medicinske ressourcer og om de lagre, der i givet fald vil være til rådighed for en indsats i tilfælde af en katastrofe eller større ulykke, og lade oplysningerne indgå i informationssystemet

- f) opstille et program på grundlag af de erfaringer, der er gjort ved gennemførelsen af indsatser under ordningen, og videregive disse erfaringer gennem informationssystemet
- g) fremme indførelsen og anvendelsen af nye teknologier til brug for ordningen, herunder varslingsystemer og systemer til udveksling af information, brug af satellitteknologi og støtte til beslutningstagning i forbindelse med forvaltning af katastrofer eller større ulykker
- h) træffe foranstaltninger til at fremme transport af ressourcer til assistanceindsatser og andre støtteaktioner.

Artikel 5

1. Når der indtræffer en ulykke eller katastrofe i Fællesskabet, kan en medlemsstat rette en anmodning, der bør være så specifik som muligt, om assistance

- a) fra de øvrige medlemsstater gennem monitorerings- og informationscentret, hvorefter Kommissionen, når anmodningen er modtaget, straks skal:
- videresende anmodningen til de øvrige medlemsstaters kontaktpunkter
 - fremme mobiliseringen af indsatshold, eksperter og andre ressourcer
 - indsamle validerede oplysninger om nødsituationen og formidle dem til medlemsstaterne
- b) eller direkte fra de øvrige medlemsstater.

2. En medlemsstat, der modtager en anmodning om assistance, skal øjeblikkelig tage stilling til, om den er i stand til at yde den anmodende medlemsstat den nødvendige assistance, og underrette denne herom, enten gennem monitorerings- og informationscentret eller direkte, og derpå, afhængigt af omstændighederne, også centret med angivelse af omfanget af og betingelserne for den assistance, landet kan yde.

3. Den anmodende medlemsstat er ansvarlig for ledelsen af indsatserne. Myndighederne i den anmodende medlemsstat skal udstikke retningslinjer og om nødvendigt fastlægge grænserne for de opgaver, der overdrages til indsatsholdene, uden at give detaljer om deres udførelse, idet dette overlades til den ansvarlige person, der er udpeget af den medlemsstat, der yder assistance.

4. Den anmodende medlemsstat kan anmode holdene om at lede indsatsen på dens vegne, og de hold, der stilles af medlemsstaterne og Fællesskabet, skal i så fald bestræbe sig på at koordinere deres indsats.

5. Vurderings- og/eller koordineringsholdet skal fremme koordineringen mellem indsatsholdene, og hvor det er nødvendigt og hensigtsmæssigt, være forbindelsesled til de ansvarlige myndigheder i den anmodende medlemsstat.

Artikel 6

Bestemmelserne i artikel 5 kan efter anmodning også anvendes ved indsatser uden for Fællesskabet. Sådanne indsatser kan ydes

enten som en selvstændig assistanceindsats eller som bidrag til indsatser, der ledes af en international organisation.

Det er den medlemsstat, der varetager formandskabet for Rådet for Den Europæiske Union, som koordinerer de assistanceindsatser i forbindelse med civilbeskyttelse, der gennemføres inden for rammerne af denne ordning uden for Fællesskabet.

Artikel 7

Følgende lande kan deltage i ordningen:

- kandidatlandene i Central- og Østeuropa i overensstemmelse med de betingelser, der er fastlagt i Europa-aftalerne, i deres tillægsprotokoller og i de afgørelser, der er truffet af de respektive associeringsråd
- Cypern, Malta og Tyrkiet på grundlag af de bilaterale aftaler, der indgås med disse lande.

Artikel 8

1. Kommissionen gennemfører de foranstaltninger, der er tilknyttet ordningen i overensstemmelse med de i artikel 9, stk. 2, fastlagte procedurer.

2. Kommissionen opstiller også efter proceduren i artikel 9, stk. 3, fælles regler, navnlig for følgende:

- a) de ressourcer, der er til rådighed for en assistanceindsats, jf. artikel 3
- b) monitorerings- og informationscentret, jf. artikel 4, litra a)
- c) det fælles varslings- og informationssystem, jf. artikel 4, litra b)
- d) vurderings- og/eller koordineringsholdene, jf. artikel 4, litra c), herunder kriterier for udvælgelse af eksperter
- e) uddannelsesprogrammet, jf. artikel 4, litra d)
- f) oplysning om medicinske ressourcer, jf. artikel 4, litra e)
- g) indsatser inden for Fællesskabet på grundlag af resolutionen af 8. juli 1991 og indsatserne uden for Fællesskabet, jf. artikel 6.

Artikel 9

1. Kommissionen bistås af det udvalg, der blev nedsat ved artikel 4, stk. 1, i afgørelse 1999/847/EF.

2. Når der henvises til dette stykke, finder artikel 4 og 7 i afgørelse 1999/468/EF anvendelse.

Fristen i artikel 4, stk. 3, i afgørelse 1999/468/EF fastsættes til tre måneder.

3. Når der henvises til dette stykke, finder artikel 5 og 7 i afgørelse 1999/468/EF anvendelse.

Fristen i artikel 5, stk. 6, i afgørelse 1999/468/EF fastsættes til tre måneder.

4. Udvalget fastsætter selv sin forretningsorden.

Artikel 10

Kommissionen evaluerer beslutningens gennemførelse hvert tredje år fra datoen for dens ikrafttræden og forelægger Europa-Parlamentet og Rådet resultaterne af denne evaluering samt eventuelle forslag til ændringer af beslutningen.

Artikel 11

Denne beslutning træder i kraft den 1. januar 2002.

Artikel 12

Denne beslutning er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Luxembourg, den 23. oktober 2001.

På Rådets vegne

A. NEYTS-UYTTEBROECK

Formand
